Skolinspektionen

Beslut
2018-06-18
Dnr 44-2017:8515

Thoren Innovation School AB, Org.nr. 556890-2653

Järnvägsallén 24
903 28 Umeå

Återkallelse av godkännande efter tillsyn vid Thoren Innovation School Stockholm i Stockholms kommun

Beslut

Skolinspektionen återkallar med stöd av 26 kap. 13 § skollagen (2010:800) godkännandena av Thoren Innovation School AB (organisationsnummer 556890-2653) som huvudman för gymnasieskola vid Thoren Innovation School Stockholm belägen i Stockholms kommun (dnr 34-2012:2400, 34-2012:4699 samt 32-2017:843).

Thoren Innovation School AB har i enlighet med ovanstående inte rätt till bidrag från elevernas hemkommuner.

Skolinspektionen förordnar med stöd av 26 kap. 16 § skollagen att återkallandet ska gälla omedelbart.

Skäl för beslut

Bakgrund

Thoren Innovation School Stockholm är en gymnasieskola som drivs av den enskilda huvudmannen Thoren Innovation School AB. Skolenheten anordnar utbildning inom de nationella programmen naturvetenskapsprogrammet, teknikprogrammet och el- och energiprogrammet. Gymnasieskolan fick år 2012 godkännande av Skolinspektionen att från och med september och december 2012 bedriva utbildning på de nationella programmen el- och energiprogrammet, naturvetenskapsprogrammet och teknikprogrammet (dnr 34-2012:2400 och 34-2012:4699). Därtill har huvudmannen i september 2017 fått godkännande att den 30 juni 2018 starta utbildning på det nationella estetiska programmet med inriktning estetik och media samt på teknikprogrammet med

inriktningarna design- och produktutveckling samt produktionsteknik (dnr 32-2017:843). Vid tidpunkten för Skolinspektionens tillsynsbesök den 26 - 27 april 2018 hade skolenheten 283 elever, varav 63 elever på naturvetenskaps-programmet, 179 elever på teknikprogrammet och 41 elever på el- och energiprogrammet.

Thoren Innovation School AB har, i egenskap av huvudman för Thoren Innovation School Stockholm, vid flera tillfällen varit föremål för tillsyn av Skolinspektionen under de senaste åren. Under år 2015 besökte Skolinspektionen verksamheten och i beslut den 16 juni 2015 (dnr 44-2014:8539) förelades huvudmannen att vidta åtgärder för att uppfylla författningarnas krav inom bedömningsområdet *Undervisning och lärande* samt avseende användning av skolbibliotek. Bristerna inom området *Undervisning och lärande* avsåg bland annat att undervisningen inte innebar ett aktivt lärarstöd för eleverna.

Skolinspektionen begärde att huvudmannen senast den 18 september 2015 skulle redovisa till myndigheten vilka åtgärder som hade vidtagits med anledning av beslutet.

I beslut den 1 juli 2016 bedömde Skolinspektionen att det vid uppföljningen av tillsynen inte framkommit annat än att Thoren Innovation AB avhjälpt de påtalade bristerna. Tillsynen avslutades därmed.

Den 27 – 28 september 2017 genomförde Skolinspektionen en kvalitetsgranskning, *Garanterad undervisningstid i gymnasieskolan,* vid Thoren Innovation School Stockholm. Vid detta besök framkom att det på skolan finns brister som är av en sådan karaktär att det inte går att göra en kvalitetsbedömning av den garanterade undervisningstiden.

Med anledning härav beslutade Skolinspektionen att avsluta kvalitetsgranskningen. Istället genomfördes i november 2017 en tillsyn av skolenheten. Tillsynen visade att det fanns flera allvarliga brister i verksamheten. Skolinspektionen beslutade därför den 19 december 2017 att förelägga huvudmannen att, vid vite om 500 000 kr, senast den 19 april 2018 vidta åtgärder för att avhjälpa brister inom områdena *Undervisning och lärande, Trygghet, studiero och kränkande behandling, Förutsättningar för lärande och trygghet* samt avseende garanterad undervisningstid. Utredningen visade att eleverna inte gavs ett aktivt lärarstöd i undervisningen, att eleverna inte hade ett reellt inflytande över undervisningen, att utbildningen inte utformades så att alla elever tillförsäkrades en skolmiljö som präglades av studiero, att skolbiblioteket inte användes för att stödja elevernas lärande och utveckling samt att eleverna inte gavs den garanterade undervisningstid som de har rätt till.

Thoren Innovation AB överklagade Skolinspektionens beslut till Förvaltningsrätten i Stockholm den 10 januari 2018. Förvaltningsrätten har ännu inte avgjort målet.

Thoren Innovation AB har den 19 april 2018 inkommit med en redogörelse över vidtagna åtgärder. Av denna redogörelse framgår att huvudmannen bedömer att samtliga brister nu är avhjälpta. Skolinspektionen har därefter, den 26 – 27 april 2018, genomfört uppföljningsbesök på Thoren Innovation School Stockholm. Vid detta besök har Skolinspektionen genomfört intervjuer med elever, lärare, studie- och yrkesvägledare och rektorn samt ett antal lektionsobservationer.

Representant för Thoren Innovation AB har därefter, den 14 maj 2018, i telefonsamtal uppgett att rektorn vid Thoren Innovation School Stockholm har blivit uppsagd med sista arbetsdag den 18 maj 2018. Vidare uppgav huvudmannens representant att 11 av skolans totalt 13 lärare har blivit uppsagda eller ska sluta på egen begäran. Av de lärare som slutar på skolan är majoriteten behöriga och legitimerade. Av de lärare som återstår är en obehörig. Huvudmannen uppgav att skolan just nu är inne i en rekryteringsprocess.

Huvudmannen har fått ta del av och beretts möjlighet att lämna synpunkter på protokollet från uppföljningsbesöket. Huvudmannen har den 24 maj 2018 inkommit med svar och uppgett att de väljer att inte lämna några synpunkter på protokollet.

Skolinspektionens bedömning

Enligt 26 kap. 10 § första stycket skollagen får Skolinspektionen förelägga en huvudman som står under dess tillsyn att fullgöra sina skyldigheter, om verksamheten inte uppfyller de krav som följer av de föreskrifter som gäller för verksamheten eller, i fråga om enskild huvudman, de villkor som gäller för godkännandet eller beslutet om rätt till bidrag.

Av 26 kap. 13 § första stycket skollagen framgår att Skolinspektionen får återkalla ett godkännande eller ett beslut om rätt till bidrag som myndigheten har meddelat om ett föreläggande enligt 26 kap. 10 § skollagen inte har följts och missförhållandet är allvarligt. Av 26 kap. 16 § skollagen framgår att Skolinspektionen får besluta att ett beslut om återkallelse ska gälla trots att det inte har vunnit laga kraft.

Skolinspektionen konstaterar, som nedan redovisas under bedömningen av respektive brist, att samtliga brister som påtalades i beslutet från den 19 december 2017, med undantag för bristen avseende användning av skolbibliotek, kvarstår i sin helhet. Thoren Innovation AB har således inte följt

Skolinspektionens föreläggande och därmed inte uppfyllt sitt ansvar att som huvudman se till att utbildningen genomförs i enlighet med bestämmelserna i skollagen och andra författningar. Detta innebär:

- att eleverna fortfarande inte ges ett aktivt lärarstöd,
- att eleverna fortfarande inte ges inflytande över sin undervisning,
- att eleverna fortfarande inte tillförsäkras en skolmiljö som präglas av studiero, och
- att huvudmannen fortfarande inte har säkerställt att eleverna får sin garanterade undervisningstid.

Huvudmannen brister framför allt i sin förmåga att ta ansvar för verksamheten. Tillsynen visar att huvudmannen, trots kännedom om att vissa lärare inte ger eleverna aktivt lärarstöd, inte har vidtagit tillräckliga åtgärder för att säkerställa att alla elever ges sådant stöd på alla lektioner. Huvudmannen ger inte heller lärarna verktyg för hur eleverna ska ges inflytande över undervisningen utan åtgärderna har främst bestått i att förmana lärarna att jobba med elevinflytande. Tillsynen visar vidare att huvudmannen inte har vidtagit tillräckliga åtgärder för att säkerställa att det råder studiero på samtliga lektioner, trots kännedom om att vissa lärare inte upprätthåller studiero i klassrummet. Utredningen visar att den faktiskt genomförda undervisningstiden på samtliga program blir mindre än vad som anges i programmens timplaner. En inte obetydlig del av den schemalagda undervisningstiden försvinner när lektioner ställs in på grund av genomförande av bl.a. nationella ämnesprov eller andra skolövergripande aktiviteter. Undervisningstid försvinner även på grund av bristande studiero samt i viss mån när elever ges rast under lektionstid. Tillsynen visar att eleverna inte ges någon kompensation vid bortfall av sådan lektionstid. Intervjuer visar vidare att huvudmannen, i stället för att ta ansvar för att avhjälpa påtalade brister genom att säkerställa att lärarna har de förutsättningar och får den kompetensutveckling som eventuellt krävs för att de ska kunna utföra sitt uppdrag, lägger ansvaret för att bristerna förekommer och avhjälps, ensidigt på lärarna.

Sammantaget innebär dessa brister att Thoren Innovation AB under en längre tid har bedrivit en verksamhet i strid mot gällande lagstiftning och att eleverna vid skolan under en längre tid inte har fått den utbildning de har rätt till. Det är en grundförutsättning i skolans styrsystem att huvudmannen tar sitt ansvar och säkerställer att eleverna får den utbildning de har rätt till. Huvudmannen har beretts möjlighet att lämna synpunkter på de uppgifter som framkommit vid intervjuerna under uppföljningsbesöket. Huvudmannen har valt att inte lämna några synpunkter. Skolinspektionen konstaterar därmed att huvudmannen inte bestrider de utsagor som lämnats vid intervjuerna. Därmed saknas den styrning och ledning från huvudmannen som krävs för att bristerna ska kunna avhjälpas. I detta sammanhang kan även konstateras att 11 av 13

lärare inte kommer att tjänstgöra på skolan från och med höstterminen 2018. Av de lärare som slutar på skolan är majoriteten behöriga och legitimerade.

De brister som kvarstår innebär allvarliga missförhållanden i verksamheten. Sammantaget bedömer Skolinspektionen att huvudmannen saknar förmåga att säkerställa att eleverna får sin rätt till en god utbildning tillgodosedd och det finns skäl att anta att missförhållandena även fortsättningsvis kommer att kvarstå. Av samma skäl bedömer Skolinspektionen att ett nytt vitesföreläggande inte kommer att leda till att bristerna avhjälpas.

Eftersom Skolinspektionens föreläggande inte följts och missförhållandet är allvarligt ska godkännandena av Thoren Innovation AB som huvudman för gymnasieskola vid Thoren Innovation School Stockholm i Stockholms kommun (dnr 34-2012:2400, 34-2012:4699 samt 32-2017:843) med omedelbar verkan återkallas jämlikt 26 kap. 13 och 16 §§ skollagen.

Nedan redogörs för kvarstående brister.

Undervisning och lärande

Eleverna ges inte aktivt lärarstöd av alla lärare

Skolinspektionens bedömning

Skolinspektionen bedömer att eleverna vid Thoren Innovation School Stockholm inte ges ett aktivt lärarstöd i undervisningen. Intervjuer och lektionsobservationer visar en samlad bild av otillräcklig handledning och stimulans och att lärare inte strukturerar lektionerna. Intervjuer med lärare och rektorn visar att det stöd och de åtgärder som huvudmannen redovisar i sitt uppföljningssvar i form av handledning av alla lärare, individuell återkoppling till alla lärare och kollegialt lärande inte har genomförts i någon nämnvärd utsträckning, utan att åtgärder för att se till att alla elever ska ges aktivt lärarstöd främst har bestått i att påtala för lärarna att de har ansvar för att ge eleverna ett aktivt lärarstöd och att de ska använda så kallade lektionsblock. Tillsynen visar att huvudmannen, trots kännedom om att vissa lärare inte ger eleverna aktivt lärarstöd, inte har vidtagit tillräckliga åtgärder för att säkerställa att alla elever ges aktivt lärarstöd på alla lektioner.

Rättslig reglering

Enligt 3 kap. 3 § skollagen och läroplan för gymnasieskolan (Lgy 11, Övergripande mål och riktlinjer, 2.1 Kunskaper) ska alla elever ges den handledning och stimulans de behöver i sitt lärande och sin personliga utveckling för att de utifrån sina förutsättningar ska kunna utvecklas så långt som möjligt enligt utbildningens mål. Av läroplanen för gymnasieskolan

framgår det att alla som arbetar i skolan ska ge stöd och stimulans till alla elever så att de kan utvecklas så långt som möjligt. Vidare framgår det att läraren ska stimulera, handleda och stödja eleven. Läraren ska även organisera och genomföra arbetet så att eleven utvecklas efter sina egna förutsättningar och samtidigt stimuleras att använda och utveckla hela sin förmåga.

Utredning

Huvudmannens uppföljningssvar

Huvudmannen har den 19 april 2018 inkommit med uppföljningssvar benämnt *Redovisning av vidtagna åtgärder som avhjälpt påtalade brister vid Thoren Innovation School Stockholm.* Av denna redovisning framgår bland annat följande. Alla lärare har fått handledning på individnivå hur de ska ge eleverna aktivt lärarstöd. Alla lärare har observerats i klassrummet av specialpedagog. Alla lärare har fått muntlig och skriftlig återkoppling med vad som fungerar och vad som behöver förbättras utifrån de observerade lektionerna. En handlingsplan är framtagen för skolan där det framgår hur skolan långsiktigt ska jobba med frågor som elevinflytande och undervisning och lärande.

Intervjuer

Elever

Flera elever uppger i intervju att cirka hälften av lärarna inte ger eleverna någon hjälp på lektionerna och att de skulle behöva mer hjälp av lärarna på lektionerna än vad de får i dagsläget. Enligt intervjuade elever finns det flera lärare vars lektioner de inte lär sig någonting på eftersom det, enligt elever, finns flera lärare som inte kan tillräckligt i sitt ämne för att hjälpa eleverna. Lektionerna hos de lärare som inte ger eleverna någon hjälp består enligt intervjuade elever ofta av mycket eget arbete och eleverna uppger att många av eleverna då inte klarar av att fokusera på skolarbetet. Flera elever uppger att vissa lärare uppmanar eleverna att söka information själva och att fråga varandra istället för att fråga läraren. Några elever säger att flera lärare inte går runt och hjälper eleverna, utan sitter längst fram i klassrummet under större delen av lektionstiden. Andra elever säger att det finns lärare som bara hjälper de elever som är intresserade medan andra elever i klassen inte får någon hjälp alls av lärarna. Vidare finns det enligt intervjuade elever flera lärare som inte har någon lektionsplanering och eleverna uppger att det i dessa kurser saknas kursmaterial vilket gör det otydligt för eleverna vad som förväntas av dem inför exempelvis prov och inlämningsuppgifter. Elever uppger även att rektorn gett lärare instruktioner kring hur lärarna ska agera på lektionerna när Skolinspektionen är på besök och att lärarna ska tänka på att ha strukturerade lektioner vid besöket och använda de så kallade lektionsblocken, vilket de annars inte gör. Vidare uppger elever att om de snabbt blir klara med sina

uppgifter får de instruktioner av lärarna att hjälpa en kompis eller att gå igenom samma uppgifter en gång till. En elev säger "Om man är långt fram och har förstått det mesta så prioriteras man inte och får ingen hjälp". Andra elever säger att lärarna inte hinner hjälpa alla elever eftersom grupperna är så stora.

Lärare

Flera lärare uppger i intervju att de inte hinner ge eleverna det stöd och handledning som de behöver eftersom klasserna är för stora. Flera lärare säger att eleverna har svårt att nå kunskapsmålen eftersom de inte ges aktivt lärarstöd av alla lärare. Lärare säger att skolan inte har förutsättningar att ge eleverna aktivt lärarstöd bland annat beroende på att det är för många elever i vissa grupper. I en kurs är det 40 elever inskrivna. Lärare säger att lokalerna är för små för att lärarna ska kunna röra sig runt i klassrummen och hjälpa eleverna och i vissa kurser finns det inte bord och stolar till alla om alla inskrivna elever skulle närvara vid lektionerna. En lärare säger att hen sagt till rektorn att hen på grund av för mycket undervisningstid i sin tjänst inte hinner förbereda lektioner eller ta fram anpassat material till de elever som behöver det. Enligt läraren var rektorns svar att läraren ska sänka kvaliteten på undervisningen och använda färdiga lektioner från nätet (lektion.se). Vidare uppger flera lärare att de måste prioritera att hjälpa de elever som har svårt att nå kunskapsmålen vilket medför att de elever som lättare klarar målen inte får den stimulans och det stöd som de behöver från läraren. Andra lärare säger att de elever som behöver extra stöd av läraren inte vågar be om hjälp på lektionerna eftersom de ser att lärarna har för mycket att göra. Flera lärare bekräftar elevernas utsagor om att eleverna inte lär sig någonting på vissa lektioner och att eleverna uppmanas att hitta svaren på nätet eller fråga en kompis istället för att be läraren om hjälp. Lärare uppger att de inte vet hur rektor säkerställer att alla lärare ger aktivt lärarstöd. Lärare uppger att en specialpedagog varit på deras lektion, men säger att de inte har fått någon skriftlig eller muntlig återkoppling efter lektionsobservationen. Vidare säger lärare att rektorn inte arbetar med att förbättra personalens undervisningsförmåga och att de skulle vilja att rektor gjorde det. Andra lärare säger att rektorn har sagt att lärarna ansvarar för undervisningen, men att rektor inte ger några verktyg för hur undervisningen ska förbättras. Enligt flera intervjuade lärare ger rektorn inget stöd eller handledning till lärarna kring hur de ska ge aktivt lärarstöd. Istället säger rektorn att lärarna är dåliga och att de kommer att få sluta om de inte åtgärdar bristerna. Lärare uppger att varken rektorn eller huvudmannen har frågat lärarna vad de behöver för att göra ett bra jobb och för att utveckla utbildningen. På fråga om lärarna får stöd och handledning från huvudmannen för att förbättra utbildningen uppger lärarna att huvudmannens instruktion till lärarna är att de ska se till att åtgärda bristerna. Huvudmannen anger ingen riktning eller styr hur lärarna ska kunna utföra sitt arbete och huvudmannen saknar kunskap om hur verksamheten kan

förändras, säger lärare. Intervjuade lärare uppger i intervju att såväl rektorn som huvudmannen har uttalat att det är lärarnas ansvar att se till att åtgärda de brister som konstaterades vid föregående tillsyn. Flera lärare uppger att huvudmannen säger att det är lärarnas fel att bristerna finns och att alla lärare kommer att sägas upp om inte bristerna åtgärdas. En lärare uppger att hen fått kritik för de uppgifter som läraren lämnade till Skolinspektionen i samband med förra tillsynsbesöket. Enligt lärare har en representant för huvudmannen vid ett personalmöte sagt att om lärarna inte är med och jobbar hårt så kommer de att skiljas åt. Huvudmannens uttalande upplevdes som ett hot, säger lärare.

Rektor

I intervju uppger rektorn att hälften av skolans lärare inte ger eleverna aktivt lärarstöd och att skolan inte är klar med arbetet att se till att lärare ger aktivt lärarstöd. Rektorn uppger att han har besökt alla lärare och att han har gjort lektionsobservationer hos alla. På fråga om han verkligen har gjort lektionsobservationer hos alla svarar rektorn att han har gjort det. När föredragande inspektör redogör för att flera lärare i intervjuer uppgett att rektorn inte har gjort några lektionsobservationer hos dem ändrar rektorn sin utsaga och uppger att han har gjort lektionsobservationer hos de lärare som han har gjort handlingsplaner för. Han uppger att det därför finns flera lärare som han inte har gjort besök hos. Rektorn säger att han på grund av tidsbrist inte har hunnit göra lektionsobservationer hos flera lärare, men att han tar reda på om lärarna ger aktivt lärarstöd genom att prata med en grupp elever om hur det är på lärarnas lektioner. Rektorn säger att lärarnas förmåga att ge aktivt lärarstöd är personbundet och att lärarna måste ha en viss personlighet för att kunna engagera eleverna. Vidare uppger han att skolan har misslyckats med att ge alla elever aktivt lärarstöd eftersom vissa lärare inte har förmågan att engagera eleverna och att dessa lärare inte kan ge aktivt lärarstöd. "Jag måste ha rätt person på rätt plats, det har jag inte nu", säger rektorn. Enligt rektorn är det lärarnas ansvar att se till att eleverna ges aktivt lärarstöd. Han säger vidare att de två lärare som han observerat under lektioner som inte ger aktivt lärarstöd har begränsningar och har gjort sitt bästa. "Men det räcker inte på min skola och därför kommer lärarna inte vara kvar på skolan utan kommer att ersättas". Utöver dessa två lärare finns det enligt rektorn fler lärare på skolan som inte ger aktivt lärarstöd men att det blir "svårare att lösa eftersom de lärarna har en annan anställningsform". Rektorn säger i intervju att han har ett ansvar som rektor för att alla elever ges aktivt lärarstöd. På frågan om hur rektorn tar detta ansvar och ser till att lärarna har de förutsättningar och de möjligheter som behövs för att kunna ge aktivt lärarstöd till alla elever svarar han att de inte har pratat om aktivt lärarstöd på skolan just nu. Rektorns säger vidare att en specialpedagog har varit på skolan för två veckor sedan och pratat med lärarna. Insatsen med specialpedagogen är avslutad vid tiden för tillsynsbesöket, säger rektorn. Rektorn uppger att han inte har gett lärarna

några direktiv eller någon stöttning i hur de ska agera när elever inte hänger med på lektionerna. Om eleverna inte hänger med har man misslyckats som lärare, säger rektorn. Vidare uppger rektorn att skolan inte har någon gemensam strategi eller något gemensamt arbetssätt för hur man som lärare ska göra när elever inte hänger med i undervisningen. En anledning till att en sådan gemensam strategi saknas är enligt rektorn att skolan har haft hög personalomsättning. Rektorn säger att det har kommit till hans kännedom att det finns lärare som inte har den kompetens som behövs för att ge eleverna det stöd och den hjälp de behöver. Rektorn uppger vidare att han tittar på lärarnas pedagogiska planeringar och på kursplanerna i respektive ämne för att bedöma om lärarna har tillräcklig kompetens i ämnet. Rektorn säger att han egentligen inte kan bedöma om lärarna har tillräcklig kompetens i ämnet genom att titta på kursplaner och pedagogisk planering eftersom han själv i inte har behörighet i ämnet.

Observationer

Vid några av de observerade lektionerna sitter ett antal elever och gör annat än skolarbete under hela eller delar av den observerade tiden, såväl under tid för eget arbete som under genomgångar. Flertalet elever tittar på film eller Youtube på datorn och har hörlurar på sig kopplade till sina datorer. Vid några lektioner frågar lärare efter genomförd genomgång om eleverna har förstått, men eleverna svarar inte. Vid några av de observerade lektionerna sitter läraren framme vid tavlan under större delen lektionstiden utan att försäkra sig om att eleverna arbetar med det de ska och att eleverna förstår vad de ska göra. Vid dessa lektioner går lärare vid enstaka tillfällen runt i klassrummet och ser att eleverna inte arbetar utan tittar på film på sin dator, men säger inte till att de ska arbeta och frågar inte om de behöver hjälp. Vid en av de observerade lektionerna är det två lärare i klassrummet. När inspektörerna kommer tillbaka till denna lektion, efter att ha lämnat den 15 minuter tidigare, står båda dessa lärare och pratar med varandra utan att fästa uppmärksamhet på vad som pågår i klassrummet. Samtalet avbryts när lärarna uppmärksammar att inspektörerna kommer in och en av lärarna går då och ställer sig längst bak i klassrummet. Trots det säger läraren inte till de elever som tittar på film på sina datorer eller som i övrigt gör annat än skolarbete och läraren frågar inte eleverna om de behöver hjälp. När en annan av de observerade lektionerna närmar sig sitt slut säger läraren till några av de elever som har titta på film under hela lektionen att de nu får plugga mycket inför ett kommande prov, att det finns mycket på Youtube som de kan ta hjälp av och att de kan maila läraren om de vill ha hjälp.

Eleverna ges inte ett reellt inflytande över undervisningen

Skolinspektionens bedömning

Skolinspektionen bedömer att eleverna vid Thoren Innovation School Stockholm inte ges ett reellt inflytande över undervisningen. Intervjuer med elever, lärare och rektorn visar sammantaget att eleverna sällan ges möjlighet att påverka undervisningen och att huvudmannen, trots kännedom om att vissa lärare inte ger eleverna inflytande över undervisningen, inte har vidtagit tillräckliga åtgärder för att säkerställa att eleverna ges ett reellt inflytande. Sammantaget visar intervjuer med lärare och rektorn att det stöd och de åtgärder som huvudmannen redovisar i sitt uppföljningssvar i form av individuell handledning till alla lärare, klassrumsbesök där graden av elevinflytande ska ha observerats samt skriftlig och muntlig återkoppling kring hur läraren ger eleverna inflytande över undervisningen inte har skett hos alla lärare så som huvudmannen redovisar. Enligt intervjuer med lärare och rektorn har åtgärder för att se till att alla elever ges ett reellt inflytande över undervisningen främst bestått i att förmana lärarna att de ska jobba med elevinflytande snarare än att ge lärarna verktyg för hur eleverna ska ges inflytande över undervisningen.

Rättslig reglering

Enligt skollagen 4 kap. 9 § ska elever ges inflytande över utbildningen. Eleverna ska fortlöpande stimuleras att ta aktiv del i arbetet med att vidareutveckla utbildningen och hållas informerade om frågor som rör dem. Av läroplanen för gymnasieskolan (Lgy 11, Övergripande mål och riktlinjer, 2.3 Elevernas ansvar och inflytande) framgår det att läraren ska se till att alla elever får ett reellt inflytande på arbetssätt, arbetsformer och innehåll i undervisningen. Vidare ska läraren tillsammans med eleverna planera och utvärdera undervisningen.

Skolinspektionens utredning

Huvudmannens uppföljningssvar

Huvudmannen har den 19 april 2018 inkommit med uppföljningssvar benämnt *Redovisning av vidtagna åtgärder som avhjälpt påtalade brister vid Thoren Innovation School Stockholm.* Av denna redovisning framgår bland annat följande. Alla lärare har fått handledning på individnivå hur de ska ge eleverna aktivt lärarstöd. Alla lärare har fått utbildning i skoljuridik gällande delaktighet och inflytande. Personalen har fått utbildning i hur de ska involvera eleverna i planering, genomförande av kurs och examinationsuppgifter. Alla lärare har fått individuell handledning i form av lektionsobservation med skriftlig och muntlig återkoppling. En handlingsplan är framtagen för skolan där det

framgår hur skolan långsiktigt ska jobba med frågor som elevinflytande och undervisning och lärande.

Intervjuer

Elever

Flera elever säger att de inte ges inflytande över undervisningen hos cirka hälften av sina lärare. Hos dessa lärare ges eleverna inte möjlighet att påverka undervisningen alls. Elever uppger att hos hälften av lärarna får eleverna inte påverka kursens innehåll, vilka arbetsformer som används och inte heller vara med och utvärdera undervisningen. Vidare uppger flera elever att rektor inte lyssnar på dem och inte heller agerar när eleverna framför synpunkter till rektorn kring undervisningen. Elever säger att det inte har skett någon förändring på skolan gällande elevinflytande sedan Skolinspektionens förra besök utöver att skolan har köpt in nya möbler.

Lärare

I intervju uppger flera lärare att eleverna inte ges inflytande över undervisningen hos alla lärare. Lärare säger att det finns mycket kvar att göra på skolan innan eleverna har reellt inflytande över undervisningen. Lärare instämmer i elevernas utsaga om att rektorn på skolan inte lyssnar på eleverna då de har synpunkter på undervisningen eller på utbildningens upplägg. Vidare säger lärare att många elever känner sig dåligt bemötta av rektorn. Lärare säger att det saknas ett strukturerat arbete på skolan för att säkerställa att eleverna ges inflytande över undervisningen. Vidare uppger lärare att de inte kan svara på om rektorn har en bild av i vilken utsträckning eleverna ges inflytande. Rektorn har enligt lärare gjort lektionsobservationer hos vissa lärare, men lärarna har inte fått återkoppling efteråt. Intervjuade lärare uppger att de inte vet vad rektor tittade på vid observationerna. Lärare säger även att det arbetssätt som skolan använder för att ta reda på om eleverna ges inflytande inte är adekvat. Flera lärare uppger att rektor tillrättavisar lärare snarare än att säkerställa att eleverna ges inflytande hos alla lärare. Rektorn tar inte något ansvar för att eleverna ges elevinflytande. Flera lärare uppger att det är uttalat från rektor och huvudman att ansvaret för att se till att eleverna ges inflytande och för att åtgärda övriga brister från Skolinspektionens tidigare beslut vilar på lärarna.

Rektorn

I intervju säger rektorn att alla lärare på skolan inte ger eleverna inflytande över undervisningen och att alla lärare inte förstår vad elevinflytande är. Vidare säger rektor att anledningen till att alla lärare inte ger eleverna inflytande är att de inte klarar av sitt läraruppdrag och att dessa lärare har en begränsning. Rektorn kan i intervju inte uppge något exempel på hur eleverna

ges inflytande över innehållet i undervisningen. Rektorn uppger att eleverna inte har så mycket inflytande över planeringen av undervisningen och att det krävs att lärarna tar med eleverna redan i planeringen av undervisningen om skolan ska få till ett långsiktigt arbete med elevinflytande. Detta gör inte lärarna i dagsläget. Vidare uppger rektorn att han mest ger lärarna förmaningar att de ska jobba med elevinflytande snarare än att ge lärarna långsiktiga strategier och exempel på hur de kan jobba med frågan. Enligt rektorn har han på grund av tidsbrist inte gjort lektionsobservationer hos alla lärare för att följa upp om eleverna ges inflytande över undervisningen. Istället har rektorn enligt egen utsago gett elever i uppgift att göra observationer av sina lärares lektioner utan lärarens vetskap, dokumentera observationerna och rapportera dem till rektorn. Rektor säger att alla elever inte har tyckt att det har känts bra att observera sina lärare och rapportera sina observationer till rektorn. Enligt rektorn har ingen elev tvingats att genomföra uppgiften. Vidare säger rektorn att det kan vara oetiskt att han arbetar på det sättet. Rektor uppger att han inte har någon förstahandsinformation för att veta vilka lärare som ger eleverna inflytande i undervisningen, men att det har kommit till rektorns kännedom via elevrådet att alla lärare inte ger eleverna inflytande över undervisningen. Rektorn uppger vidare att han lyssnar på elevernas åsikter om undervisningen, men att han har en brist i att återkoppla till eleverna vad skolan har gjort.

Trygghet, studiero och åtgärder mot kränkande behandling

Skolinspektionens bedömning

Skolinspektionen bedömer att utbildningen inte är utformad så att eleverna tillförsäkras en skolmiljö som präglas av studiero. Samtliga intervjuer visar att det inte råder studiero under alla lektioner och lektionsobservationer visar att lärare inte ingriper trots att det är högljutt och att elever går ut ur och in i klassrummet. Tillsynen visar vidare att huvudmannen, trots kännedom om att vissa lärare inte upprätthåller studiero i klassrummet, inte har vidtagit tillräckliga åtgärder för att säkerställa att det råder studiero på samtliga lektioner. Intervjuer med lärare och rektorn visar att det stöd och de åtgärder i form av handledning av lärare och kollegialt lärande som huvudmannen redovisar i sitt uppföljningssvar inte har skett i någon nämnvärd utsträckning, utan att åtgärder för att skapa studiero främst har bestått i att påtala för lärarna att det är deras ansvar att säkerställa att det är studiero på lektionerna. Att huvudmannen har redovisat genomförda elevenkäter som visar förbättrade resultat föranleder ingen annan bedömning.

Rättslig reglering

Enligt skollagen 5 kap. 3 § skollagen ska utbildningen utformas på ett sådant sätt att alla elever tillförsäkras en skolmiljö som präglas av trygghet och studiero.

Skolinspektionens utredning

Huvudmannens uppföljningssvar

Huvudmannen har den 19 april 2018 inkommit med uppföljningssvar benämnt *Redovisning av vidtagna åtgärder som avhjälpt påtalade brister vid Thorén Innovation School Stockholm*. Av denna redovisning framgår bl.a. följande. Åtgärder som har vidtagits är att aktualisera och säkerställa implementering av ordningsregler samt individuell handledning. Varje vecka, sedan januari, har Thorén Innovation School haft möten i syfte att samordna och följa upp att insatser och åtgärder sker enligt plan. Utvärderingarna för att se om åtgärderna har haft effekt har bestått av fyra huvuddelar: uppföljande lektionsbesök med observationer av specialpedagog samt av rektor, elevernas skattning av lärarna (genom elevenkät vid observation), elevenkäter samt elevintervjuer. Lektionsobservationerna har lett till fler observationer för vissa lärare. Dessa lärare har fått uppföljning av sin handlingsplan och stöd i klassrummet genom vägledning i vissa situationer. Under observationerna framkommer det att flera lärare har liknande utvecklingsområden. Det har inneburit att fler åtgärder vidtagits på gruppnivå. Genom kollegialt lärande har lärarna fått dela med sig av sina goda exempel, samt fått lyfta svårigheter för att få stöd från kollegiet. I elevenkäter framkommer att det har skett förbättringar gällande studiero. Eleverna menar att de upplever att det har blivit en förbättring under senaste tiden och under vissa lektioner är det tyst. Detsamma framkommer i elevintervjuer - "Eleverna menar att de kanske inte jobbar så bra men de stör inte som de gjorde tidigare", "Många av eleverna på skolan är inte seriösa vilket påverkar undervisning och studieron negativt", "Vissa lärare är jättebra på att hålla ordning och studiero", "Men det finns lärare som inte kan hålla ordning". Resultatet av vidtagna åtgärder har lett till organisatoriska förändringar. Två lärare har idag andra arbetsuppgifter. Av yttrandet framkommer att huvudmannen bedömer att de har avhjälpt bristen, men att de önskar fortsätta med frågan för att öka kvaliteten ytterligare. Fem lärare kommer inte att jobba kvar på skolan hösten 2018.

Intervjuer

Elever

Några elever uppger i intervju att det är stökigt på majoriteten av deras lektioner. Det är mycket prat, många elever går runt i klassrummen och många elever spelar spel på mobiler och datorer. Vissa lärare säger till eller skickar ut eleverna, men det hjälper inte enligt eleverna. Eleverna uppger vidare att skolan har satt mer press på lärarna att de ska skapa studiero, men det är ändå inte studiero på lektionerna nu. Flera lärare gör något även om det inte hjälper, medan det finns andra lärare som inte gör något för att skapa studiero. Eleverna uppger att både de elever som stökar och de som är lugna förlorar lektionstid för att det är så stökigt på lektionerna. Några andra elever uppger i intervju att i en klass finns det elever som lyssnar på musik och sjunger med under lektionen och att läraren inte gör något åt det trots att eleverna säger att det stör. En elev uppger att det är väldigt stökigt på vissa lektioner och att det är alldeles för många elever i klasserna. Eleven uppger att hen har frågat rektorn varför de inte har gjort fler grupper i kursen engelska 7 och fick då till svar att det beror på att många elever brukar hoppa av den kursen. Inga elever har dock hoppat av kursen enligt eleven. En annan elev uppger att i vissa ämnen finns det ett antal elever som inte är motiverade och andra som sitter sysslolösa eftersom de är klara med sina uppgifter och inte får några extra-uppgifter. På dessa lektioner sitter eleverna och pratar och läraren gör ingenting åt det. Lärarna har tröttnat på att säga till, de suckar och släpper eleverna tidigare från lektionerna istället för att säga till eleverna, säger elever. Eleverna uppger att det försvinner lektionstid vid varje lektion för att det är så stökigt att eleverna inte kan koncentrera sig. Vidare uppger flera elever att de aldrig får någon respons från rektorn när de pratar med honom och att rektorn struntar i vad eleverna säger, t.ex. om de har synpunkter på undervisningen. Eleverna säger att det är Thoréngruppen som bestämmer och att de prioriterar väldigt konstigt. Huvudmannen lägger enligt eleverna väldigt mycket pengar på att det ska komma fler elever till skolan och de byter möbler på skolan hela tiden. Däremot får skolan inte pengar till böcker, mindre grupper eller fler duktiga lärare, säger eleverna. Eleverna uppger att den enda förändring de kan se sedan Skolinspektionen var på skolan förra gången är att de har fått nya möbler.

Lärare

Lärare uppger i intervju att det i nuläget inte är studiero på alla lektioner. Lärarna säger att de har försökt, men att det är svårt att skapa studiero med de förutsättningar som finns på skolan. Några lärare uppger att det är för stora klasser för att kunna upprätthålla studiero, några lärare uppger att det är för långa lektionspass för att kunna upprätthålla studiero medan vissa lärare uppger att den bristande studieron beror på båda dessa omständigheter. Flera

lärare uppger att det försvinner lektionstid på grund av bristande studiero. På fråga om hur rektorn ser till att alla lärare klarar av att upprätthålla studiero uppger lärare att han säger åt lärarna att det ska vara studiero. Lärarna uppger att de inte vet om, och i så fall hur, rektorn följer upp att det råder studiero på lektionerna. Vidare uppger lärare att rektorn inte har varit med på lektionerna och observerat studieron. En lärare uppger vidare att det är många lärare som ska sluta på skolan och många som har planer på att sluta. Skälet till detta är hur arbetet med att åtgärda de brister som Skolinspektionen funnit har gått till, säger lärare. Läraren uppger att bristerna som konstaterades vid tillsynen är korrekta och att alla lärare håller med om kritiken, men att huvudmannen och rektorn inte har tagit sitt ansvar för att åtgärda bristerna. Huvudmannen och rektorn har lagt ansvaret för bristerna i undervisningen på lärarna, säger lärare. Huvudmannen och rektorn säger att allt är lärarnas fel, och de tar inte själva något ansvar för det, enligt lärarna.

Andra lärare uppger att det är lugnare på lektionerna nu, men att det saknas en tydlighet kring vad de ska göra om det blir stökigt på lektionerna. Det finns inget gemensamt arbete på skolan kring detta, utan att lärarna kommer på sina egna konsekvenser för vad de ska göra om elever stör. En lärare uppger att hen har många elever som kommer sent till lektionsstarten och att det återkommande stör ordningen. Samtliga lärare uppger att rektorn inte har besökt dem för att observera studiero. Vidare uppger lärare att rektorn och huvudmannen säger att ansvaret för att upprätthålla studiero, och allt annat som gäller undervisningen, ligger på lärarna. En lärare uppger att eftersom rektorn inte är en pedagogisk ledare har de inte möjlighet att skapa pedagogisk kvalitet. En annan lärare uppger vidare att alla lärare, var och en, har ansvar för sin undervisning, men det finns inga verktyg. Flera lärare uppger att rektorn inte tar något ansvar för att bristerna ska åtgärdas, utan det är lärarnas plikt och fel, och det finns inte något kollegialt lärande. En lärare uppger att det var bra när specialpedagogen var på skolan, men att det inte har skett någon uppföljning på det hon gjorde och de lärare som fick kritik har inte fått någon återkoppling på hur det går nu. Flera lärare uppger att huvudmannen har samma inställning som rektorn, att det är de som lärare som gör fel och att det är deras ansvar att rätta till det. Lärare uppger att det inte finns grundförutsättningar för att göra ett bra arbete och att de önskar struktur från huvudmannen hur de ska hantera olika situationer i undervisningen och kring hur de ska utveckla utbildningen. På fråga om lärarna får stöd och råd från huvudmannen idag uppger lärarna att huvudmannens instruktion endast är att de ska arbeta med att bli av med bristerna. Huvudmannen anger ingen riktning för hur de ska kunna utföra sitt arbete och har inga kunskaper om hur verksamheten kan förändras. Flera lärare uppger att huvudmannen säger att det är lärarnas ansvar att bristerna finns och att lärarna kommer att få sparken om det inte blir bättre. En lärare uppger att hen fick en hel del kritik för den information som hen gav Skolinspektionen vid förra tillsynstillfället. Lärare

uppger att verksamhetschefen för Thoréngruppen har sagt att om lärarna inte är med och jobbar hårt så kommer de att skiljas åt.

Rektor

Rektorn uppger att han tycker att de har rätt förutsättningar på skolan för att kunna skapa studiero. Han uppger att det fortfarande inte råder studiero på lektionerna och att det beror på de lärare skolan har. Rektorn uppger att han inte håller med om lärarnas utsagor om att lärarna inte kan skapa god studiero i klassrummet på grund av att det är för stora klasser. På fråga om lärarna ges rätt förutsättningar att säkerställa studiero när det är stora klasser uppger rektorn att hans analys är att lärarna är dåliga på att anpassa undervisningen om det är dålig studiero på lektionerna. På fråga om lärarna ges rätt förutsättningar att säkerställa studiero när det gäller lokaler, utifrån att lärare och elever har uppgett att det är för trångt i lokalerna, uppger rektorn att han anser att lärarna möblerar sina klassrum fel och att han har sagt till dem att de ska möblera om. Rektorn uppger vidare att studieron enligt honom är beroende av planeringen av lektionen. Som lärare har man ansvar att anpassa sin undervisning utifrån de förutsättningar som finns i schemat. Rektorn uppger att lärarna inte klarar av att anpassa sin undervisning efter schemat. Rektorn uppger att när elever kommer till honom och säger att det inte är studiero på grund av att det är långa lektionspass, ställer han motfrågor – "Vad är ett långt lektionspass?" och "Vad gjorde ni på lektionen?". Rektorn uppger att det är svårt att veta vad ett långt lektionspass är, men att lärarna ansvarar för att anpassa sin undervisning efter den plats och den tid som finns i schemat.

Observationer

Vid flertalet av de observerade lektionerna sitter ett antal elever och gör annat än skolarbete under lektionen. Flertalet elever tittar på film, serier eller Youtube på datorn eller på sina mobiler. På flera lektioner förekommer även att elever pratar högt om annat än det som rör undervisningen, skrattar och i något fall sitter elever och sjunger högt. Endast i enstaka fall säger lärare till elever som är högljudda. Under flera av de observerade lektionerna kommer elever in efter lektionsstart och elever går ut och in under lektionen. I några fall kommenterar läraren detta, i andra fall säger läraren ingenting om att elever kommer för sent eller lämnar lektionen.

Ytterligare brist – Garanterad undervisningstid

Bedömning

Skolinspektionen bedömer att skolans elever inte får den garanterade undervisningstid som de har rätt till enligt författningarna. Tillsynen visar att den av huvudmannen beslutade timplanen för el- och energiprogrammet anger

exakt det antal undervisningstimmar som skollagen kräver medan antalet undervisningstimmar enligt de av huvudmannen beslutade timplanerna för teknikprogrammet och naturvetenskapsprogrammet är färre än vad som krävs enligt skollagen. Detta eftersom det i samtliga timplaner fortfarande ingår 100 så kallade ämnesövergripande timmar som inte är undervisningstid. Vidare visar tillsynen att antalet schemalagda undervisningstimmar är desamma som antalet undervisningstimmar enligt timplanerna. Därav följer att det inte finns några tidsmarginaler i schemat eftersom antalet garanterade undervisningstimmar i de av huvudmannen beslutade timplanerna, är desamma eller mindre, än vad skollagen kräver.

Tillsynen visar vidare att den faktiskt genomförda undervisningstiden på samtliga program blir mindre än vad som anges i programmens timplaner. En inte obetydlig del av den schemalagda undervisningstiden försvinner när lektioner ställs in på grund av genomförande av nationella ämnesprov eller andra skolövergripande aktiviteter, när undervisningstid försvinner på grund av bristande studiero samt i viss mån när elever ges rast under lektionstid och tillsynen visar att eleverna inte ges någon kompensation vid dessa bortfall av lektionstid. Att huvudmannen redovisar att elevenkäter och elevintervjuer visar att lektioner inte längre ställs in och att skolan har som rutin att ge en kompensationslektion om en lektion ändå ställs in, föranleder igen annan bedömning.

Att rektorn vid intervju ändrar sina uppgifter och uppger att skolan i sin schemaläggning har lagt till extra timmar för att kompensera för den lektionstid som eleverna förlorar när de genomför nationella prov föranleder ingen annan bedömning eftersom såväl ansvarig schemaläggare som rektorn själv inledningsvis uppgett att antalet timmar som läggs ut i elevernas scheman är exakt desamma som antalet timmar i timplanerna och eftersom huvudmannen inte har bestridit dessa uppgifter.

<u>Rättslig reglering m.m.</u>
I skollagen 16 kap. 18 § regleras att elever på yrkesprogrammen har rätt till minst 2 430 undervisningstimmar om 60 minuter och elever på högskoleförberedande program har rätt till minst 2 180 undervisningstimmar om 60 minuter (garanterad undervisningstid). Enligt skollagen 1 kap. 3 § definieras undervisning som sådana målstyrda processer som under ledning av lärare syftar till utveckling och lärande genom inhämtande och utvecklande av kunskaper och värden. Utbildning definieras i skollagen som den verksamhet inom vilken undervisning sker utifrån bestämda mål.

Av förarbetena till bestämmelsen om en garanterad undervisningstid framgår att det *utöver* den garanterade undervisningstiden ska avsättas tid för prov,

studiebesök m.m. (se prop. 1990/91:85, s.94 f). Att nationella ämnesprov ligger utanför den garanterade undervisningstiden stöds således av förarbetsuttalanden.

Skolinspektionens utredning

Huvudmannens uppföljningssvar

Huvudmannen har den 19 april 2018 inkommit med uppföljningssvar benämnt *Redovisning av vidtagna åtgärder som avhjälpt påtalade brister vid Thoren Innovation School Stockholm*. Av denna redovisning framgår bl.a. följande. Skolans administratör har tillsammans med den centrala administratören för Thoréngruppen, gått igenom alla kurser och garanterad undervisningstid för att säkerställa att eleverna får sin garanterade undervisningstid. En rutin har upprättats för eventuella inställda lektioner samt för hur inställda lektioner ska kompenseras. Rutinen har kommunicerats med elever, vårdnadshavare och personal. Ett förbud mot halvklasser har införts. Schemat har gjorts om för att säkra den garanterade undervisningstiden. Studentvikarier har hyrts in då lärare inte hade genomfört kursen. 30 timmar i kemi saknades för NV 16 *(naturvetenskapsprogrammet år två, Skolinspektionens anmärkning)* då lärare har haft halvklasser. Dessa timmar kommer att slutföras under hösten nästa läsår på grund av att det inte finns tillräckligt med utrymme i elevernas nuvarande scheman. Under mötestider har gemensamma beslut fattats – lärare får inte ställa in lektioner utan skolledningens godkännande och lärare får inte släppa elever tidigare från lektionerna. Uppföljning har skett genom elevenkäter vid tre tillfällen, januari, mars och april, samt elevintervjuer under vecka 10. I elevenkäter och elevintervjuer framkommer att det har skett förbättringar gällande garanterad undervisningstid. Eleverna menar att lärarna inte längre släpper dem tidigare och att lektioner inte ställs in. Om en lektion ändå ställs in så har skolan som rutin att ge en "kompensationslektion". Avseende denna brist finns det inget kvar att göra, mer än att följa upp att lärarna följer de nya rutinerna.

Dokumentation

Dokumentstudie av de av huvudmannen beslutade timplanerna

I den av huvudmannen redovisade och beslutade timplanen för el- och energiprogrammet framkommer att summan undervisningstimmar är 2530 jämfört med det lagstadgade antalet undervisningstimmar på 2430. Antalet undervisningstimmar enligt de av huvudmannen beslutade timplanerna är 2220 för elever med startår 2014 på teknikprogrammet och 2225 för naturvetenskapsprogrammet jämfört med det lagstadgade antalet undervisningstimmar på

2180. I den totala tiden i de av huvudmannen beslutade timplanerna för samtliga program ingår 100 så kallade "ämnesövergripande timmar".

Intervjuer och observationer

Ämnesövergripande timmar

Samtliga elever och lärare uppger i intervjuerna att de inte vet vad ämnesövergripande timmar är. Eleverna och lärarna uppger vidare att det inte finns ämnesövergripande timmar utsatta i elevernas scheman och att eleverna inte får undervisning i ämnesövergripande timmar. Eleverna uppger att ingen har berättat för dem vad ämnesövergripande timmar är. Rektorn uppger att de ämnesövergripande timmarna fortfarande inte är undervisningstid. Han uppger att ämnesövergripande timmar innehåller olika projekt som lärare har gjort i olika ämnen. Dessa projekt kan enligt rektorn t.ex. handla om ämnesövergripande arbete som utförs under ordinarie lektionstid i olika ämnen. Rektorn uppger att de ämnesövergripande timmarna inte finns utlagda i elevernas scheman. På frågan om hur de ämnesövergripande timmarna då kan ligga som 100 timmar utöver de andra timmarna för respektive kurser i timplanerna uppger rektorn att han inte kan svara på det.

Inställda lektioner som inte kompenseras

Elever uppger i intervju att de ska ha nationellt prov kommande dag, den 27 april 2018, på tid då de annars skulle ha lektioner. Elever uppger att de inte kommer att få någon extra lektion för de lektioner som uteblir vid provtillfället. Andra elever uppger att de ska ha nationellt prov om två veckor och att prov-tillfället ligger när de skulle haft andra lektioner. Eleverna uppger att de inte har fått besked om ifall de kommer att kompenseras för de uteblivna lektionerna. Elever uppger att den senaste veckan har en lärare varit frånvarande från en lektion i gymnasiearbete och att de inte har fått kompensation för den uteblivna lektionen. Eleverna uppger vidare att de hade en idrottsdag i mars månad och att de då inte hade några ordinarie lektioner. Eleverna säger att de inte har kompenserats för de lektioner som uteblev den dagen. En elev uppger att skolan nog inte har tillräckligt mycket lärare och lokaler för att de ska kunna få all den undervisning som de ska ha. Nu i trean har eleverna nästan inga lektioner alls och de hämtar inte igen tidigare inställda lektioner nu i efterhand, säger elever.

Lärare uppger att de har ställt in lektioner under innevarande dag, den 27 april 2018, på grund av genomförande av nationella prov. På fråga om hur eleverna ska kompenseras för den undervisningstid som fallit bort uppger en lärare att hen har frågat rektorn hur hen skulle göra. Läraren uppger att rektorn gett besked om att lektionen skulle ställas in och att eleverna inte ska kompenseras

för den inställda lektionen. Övriga berörda lärare uppger att de inte har fått besked om hur eleverna ska kompenseras. Lärarna uppger vidare att den Ung Företagsamhetsmässa som hölls på skolan under eftermiddagen den 26 april 2018 låg på ordinarie lektionstid i ämnen vars lektioner ställdes in. Lärarna uppger att de inte har fått information om hur eleverna ska kompenseras för de lektioner som ställdes in och en lärare uppger att hen inte har utrymme in sin tjänst att sätta in fler lektioner denna termin.

Studie- och yrkesvägledaren uppger i intervju att hon har varit ansvarig för att lägga nuvarande scheman för skolans samtliga program. Hon uppger vidare att alla de timmar som finns i timplanerna läggs ut i respektive schema och att summan av timmarna i timplanerna är desamma som det antal timmar som läggs ut i respektive schema.

Rektorn uppger att de timmar som finns i timplanerna är exakt desamma som antalet timmar som läggs ut i respektive schema. När Skolinspektionen frågar hur eleverna kommer kompenseras för de lektioner som ställts in under innevarande dag, den 27 april 2018, på grund av genomförande av nationellt prov i engelska, uppger rektorn att de redan har lagt in extra timmar i schemat för de lektioner som försvinner denna dag. Rektorn uppger därefter att detsamma har gjorts för alla nationella prov som genomförs under våren. När Skolinspektionen påpekar att rektorn nyss sa att lektionerna i elevernas scheman exakt motsvarar det antal timmar som anges i timplanerna uppger rektorn att han menade att de också hade lagt in mer tid för de nationella proven. Hur mycket extra tid som lagts in kan rektorn inte svara på. Rektorn uppger vidare att de inte har lagt in extra tid i schemat för något annat, utöver nationella prov, och att det inte har försvunnit lektionstid för något annat än nationella prov. På förfrågan om hur eleverna ska kompenseras för den lektionstid som gått förlorad på grund av Ung företagssamhetsmässan som hölls på skolan under eftermiddagen den 26 april 2018 och när eleverna har haft friluftsdag uppger rektorn att när det gäller Ung företagssamhetsmässan är det samma sak som med de nationella proven. De kommer att lägga till extra lektioner under våren för den lektionstid som eleverna förlorade. Rektorn uppger att han inte vet hur mycket tid som ska läggas till eftersom detta inte är klart än. Rektorn uppger vidare att han inte känner till att skolan ska ha en friluftsdag.

På eftermiddagen den 26 april 2018 observerar inspektörerna att flera lektioner är inställda. Under förmiddagen den 27 april 2018 genomförs nationellt prov i engelska för år 2. Inspektörerna observerar att ett flertal lektioner är inställda under förmiddagen. Inspektörerna planerar att genomföra lektionsobservation på lektion i entreprenörskap, men lektionssalen är tom. När en av inspektörerna frågar rektorn varför det inte är någon lektion i den salen, om

den kanske hålls i någon annan sal, kan rektorn inte svara på det. När inspektören får tag på ansvarig lärare uppger denne att lektionen är inställd på grund av det nationella provet.

Bortfall av undervisningstid under lektioner

Elever uppger i intervju att de ibland kan få tio minuters rast även om det bara är fem minuter utsatt i schemat. Andra elever uppger att de ofta får fler raster än vad som är utsatt på schemat eftersom de behöver få en paus när de har så långa lektioner. Eleverna uppger att det går bort lektionstid för dem när de har dessa raster. Elever uppger vidare att vissa lärare har tröttnat på att säga till när det är stökigt. Lärarna suckar och släpper dem tidigare istället för att säga till, säger elever. Vidare uppger elever att för de elever som är lugna är det oftast för stökigt på lektionerna för att kunna koncentrera sig på skolarbete. De uppger att många dras in i stöket och att det försvinner lektionstid. En elev uppger att hen under en lektion samma dag försökte att arbeta under lektionen, men att det inte gick. Andra elever säger att det går bort tid på varje lektion för att det är så stökigt att de inte kan koncentrera sig.

Lärare uppger att det finns behov av att ta mer rast än vad som är utlagt i schemat, men att de inte vågar det. Flera lärare uppger vidare att det försvinner lektionstid på grund av bristande studiero. En lärare uppger att hen uppskattar att det för den stökigaste klassen försvinner cirka 15 minuters lektionstid vid var tredje lektion. Andra lärare uppger att det kan handla om att det försvinner 2 minuter i taget, vid upprepade tillfällen eller att lektionstid försvinner för att eleverna inte orkar jobba mer på grund av för långa lektionspass.

Beslutet har fattats efter föredragning. I ärendets slutliga handläggning har rättschef Christina Ridderman Karlsson, jurist Helena Boson, avdelningschef Björn Persson, enhetschef Mats Lundqvist (föredragande) samt utredaren Linda Lantz deltagit.

Helén Ängmo
Generaldirektör

Hur man överklagar, se bilaga 2

Bilagor
Bilaga 1: Skolinspektionens beslut 2017-12-19 i ärende dnr 44-2017:8515

Bilaga 2: Överklagandehänvisning

Kopia till
Elevernas hemkommuner

Skolinspektionen

Bilaga 1
2017-12-19
Dnr 44-2017:8515

Thoren Innovation School AB

Org.nr. 556890-2653

Beslut för gymnasieskola

efter tillsyn i Thoren Innovation School Stockholm i Stockholms kommun

Skolinspektionen
Box 156, 221 00 Lund, Besöksadress Gasverksgatan 1

Skolinspektionens beslut

Föreläggande vid vite

Skolinspektionen förelägger med stöd av 26 kap. 10 och 27 §§ skollagen (2010:800) Thoren Innovation School AB att vid vite av 500 000 kronor senast den **19 april 2018** vidta åtgärder för att avhjälpa påtalade brister. De vidtagna åtgärderna ska senast samma dag skriftligen redovisas för Skolinspektionen.

Föreläggandet gäller omedelbart.

Om Thoren Innovation School AB inte följer detta föreläggande kan Skolinspektionen ansöka hos förvaltningsrätten om utdömande av vitet.

Nedan redovisas förslag på åtgärder. I de fall det är möjligt får bristen avhjälpas på annat sätt.

Undervisning och lärande

Skolinspektionen konstaterar att Thoren Innovation School AB inte uppfyller författningskraven avseende att:

- Undervisningen innebär ett aktivt lärarstöd för eleverna. (3 kap. 3 § skollagen; Lgy 11, 2 Övergripande mål och riktlinjer, 2.1 Kunskaper)
- Lärarna ser till att eleverna får ett reellt inflytande på arbetssätt, arbetsformer och undervisningens innehåll. (Lgy 11, 2 Övergripande mål och riktlinjer, 2.3 Elevernas ansvar och inflytande)

Åtgärder

- Se till att alla lärare ger alla elever aktivt lärarstöd i undervisningen.
- Se till att eleverna får ett reellt inflytande på arbetssätt, arbetsformer och undervisningens innehåll.

Trygghet, studiero och åtgärder mot kränkande behandling

Skolinspektionen konstaterar att Thoren Innovation School AB inte uppfyller författningskraven avseende att:

- Utbildningen utformas så att alla elever tillförsäkras en skolmiljö som präglas av trygghet och studiero. (5 kap. 3 § skollagen)

Åtgärder

- Se till att alla elever tillförsäkras en skolmiljö som präglas av studiero.

Förutsättningar för lärande och trygghet

Skolinspektionen konstaterar att Thoren Innovation School AB inte uppfyller författningskraven avseende att:

- Skolbiblioteket används för att stödja elevernas lärande och kunskapsutveckling. (2 kap. 36 § skollagen; Lgy 11, 2 Övergripande mål och riktlinjer, 2.6 Rektorns ansvar)

Åtgärder

- Se till att skolbiblioteket används för att stödja elevernas lärande och kunskapsutveckling.

Ytterligare brist

Skolinspektionen konstaterar att Thoren Innovation School AB inte uppfyller författningskraven avseende att:

- Eleverna ges inte den garanterade undervisningstid som de har rätt till enligt författningarna. (16 kap. 18 § och 1 kap. 3 § skollagen)

Åtgärder

- Se till att skolans elever får minst den garanterade undervisningstid som de har rätt till. I detta ingår att huvudmannen ska planera för att elever på yrkesprogram ska ges minst 2430 undervisningstimmar om 60 minuter och elever på högskoleförberedande program ska ges minst 2180 undervisningstimmar om 60 minuter. I detta ingår även att huvudmannen ska säkerställa att den faktiskt genomförda undervisningstiden motsvarar den planerade undervisningstiden.

Bedömning

Skolinspektionen bedömer att eleverna vid Thoren Innovation School Stockholm inte ges ett aktivt lärarstöd i undervisningen. Tillsynen visar att eleverna inte alltid får den hjälp och den handledning de behöver.

Skolinspektionen bedömer att eleverna vid Thoren Innovation School Stockholm inte ges ett reellt inflytande över undervisningen. Tillsynen visar att eleverna sällan ges möjlighet att påverka undervisningen.

Vidare bedömer Skolinspektionen att utbildningen inte är utformad så att eleverna tillförsäkras en skolmiljö som präglas av studiero. Tillsynen visar att det inte råder studiero under alla lektioner och att skolan inte har vidtagit tillräckliga åtgärder för att säkerställa att det råder studiero på samtliga lektioner.

Skolinspektionen bedömer vidare att det på Thoren Innovation School Stockholm finns brister i användningen av skolbiblioteket. Tillsynen visar att skolbiblioteket inte används, varken av elever eller lärare, för att stödja elevernas utveckling och lärande.

Slutligen bedömer Skolinspektionen att skolans elever inte får den garanterade undervisningstid som de har rätt till enligt författningarna.

Undervisning och lärande

Alla elever ges inte aktivt lärarstöd av alla lärare

Skolinspektionen bedömer att eleverna vid Thoren Innovation School Stockholm inte ges ett aktivt lärarstöd i undervisningen. Tillsynen visar att eleverna inte alltid får den hjälp och den handledning de behöver.

Av skollagen framgår att alla elever ska ges den ledning och stimulans som de behöver i sitt lärande och sin personliga utveckling för att de utifrån sina egna förutsättningar ska kunna utvecklas så långt som möjligt enligt utbildningens mål. Av läroplanen för gymnasieskolan framgår det att alla som arbetar i skolan ska ge stöd och stimulans till alla elever så att de utvecklas så långt som möjligt. Vidare framgår det att läraren ska stimulera, handleda och stödja eleven. Läraren ska även organisera och genomföra arbetet så att eleven utvecklas efter sina egna förutsättningar och samtidigt stimuleras att använda och utveckla hela sin förmåga.

Av intervjuer framgår att inte alla skolans lärare ger aktivt lärarstöd till alla elever. Flera elever uppger i intervju att cirka hälften av deras lärare inte ger eleverna någon hjälp på lektionerna. En elev uppger att vissa lärare är "usla" på att hjälpa dem. Flera elever uppger att vissa lärare uppmanar eleverna att söka information själva och att fråga varandra istället för att fråga läraren. Vidare uppger flera elever att det inte är lönt att gå på vissa lärares lektioner eftersom det inte ger någon ny kunskap. Elever säger att flera lärare inte har någon planering för lektionen och inte har förberett något material. På dessa lärares lektioner vet inte eleverna vad som förväntas av dem, uppger elever. Flera lärare uppger i intervju att de inte hinner ge eleverna aktivt lärarstöd eftersom det är för många elever i grupperna. En lärare uppger att hen har 43 inskrivna elever i en kurs som är svår för eleverna att klara. Läraren säger att många elever inte når kunskapsmålen i den kursen eftersom hen inte hinner med att hjälpa alla elever. Flera lärare uppger att de släpper elever som är klara med arbetsuppgifterna tidigare från lektioner så att lärarna ska kunna hinna hjälpa de elever som behöver mer stöd. När rektorn i intervju ges möjlighet att bemöta elevernas och lärarnas uppgift om att det finns flera lärare som inte ger aktivt lärarstöd åt eleverna säger rektorn att "Det går halvbra med aktivt lärarstöd på skolan. Vi skulle ha gått igenom aktivt lärarstöd med personalen efter lovet men vi hann inte eftersom Skolinspektionen kom på tillsyn". Vidare uppger rektorn att undervisningsgrupperna oftast består av 33-34 elever förutom i en kurs där det fram tills höstlovet var 43 elever inskrivna. Rektorn säger att han har en uppfattning om vilka lärare som ger aktivt lärarstöd och vilka lärare som inte gör det.

Vid en lektionsobservation framgår att elever inte ges några instruktioner. Vid en observerad lektion säger läraren att eleverna ska sätta igång och jobba på det stället där de är i boken. Utöver detta ges eleverna inga skriftliga eller muntliga instruktioner.

Under lektionen uppmanas eleverna att hjälpa varandra istället för att fråga läraren. Under en annan observerad lektion går läraren runt i klassrummet och hjälper några elever. Eleverna ges inga skriftliga eller muntliga instruktioner.

Eleverna ges inte ett reellt inflytande över undervisningen.

Skolinspektionen bedömer att eleverna vid Thoren Innovation School Stockholm inte ges ett reellt inflytande över undervisningen. Tillsynen visar att eleverna sällan ges möjlighet att påverka undervisningen.

Enligt 4 kap. 9 § skollagen ska elever ges inflytande över utbildningen. Eleverna ska fortlöpande stimuleras att ta aktiv del i arbetet med att vidareutveckla utbildningen och hållas informerade i frågor som rör dem. Av läroplanen för gymnasieskolan framgår det att läraren ska se till att alla elever får ett reellt inflytande på arbetssätt, arbetsformer och innehåll i undervisningen. Vidare ska läraren tillsammans med eleverna planera och utvärdera undervisningen.

Av intervjuer framgår att eleverna inte ges inflytande över undervisningen. Flera elever säger att de inte ges inflytande över undervisningen hos cirka hälften av sina lärare och att eleverna inte påverkar undervisningen alls hos dessa lärare. Några elever uppger att det finns några lärare som planerar och utvärderar kursen tillsammans med eleverna medan andra lärare inte bryr sig om vad eleverna tycker och inte heller tar initiativ till att ge eleverna inflytande. Andra elever uppger att de inte får påverkar undervisningen alls och att de flesta lärare varken frågar dem vad de tycker om undervisningen eller ger dem något inflytande över den. I intervju uppger flera lärare att elevinflytandet på skolan inte är bra. Lärare uppger att eleverna inte har något inflytande och att elevernas röst saknas i vad som behöver utvecklas. Vidare uppger lärare att det bara är lärarna och ledningen som får komma till tals och att elevernas åsikter om lärarnas arbetssätt behöver komma fram. Flera lärare säger att varken skolan, eller rektorn, har gjort några direkta insatser för att förbättra elevinflytandet. Rektorn uppger i intervju att graden av elevinflytande varierar mellan olika lärare och att skolan i sitt kvalitetsarbete har identifierat ett behov av mer elevinflytande. På frågan om hur skolan arbetar för att elevinflytandet ska öka uppger rektorn att några lärare påbörjade ett arbete med ökat elevinflytande våren 2017 men att detta avstannade när de lärarna avslutade sin anställning.

Hälften av de elever i år 2 som hösten 2016 besvarade Skolinspektionens elevenkät uppger att de saknar inflytande över undervisningens innehåll. Vidare uppger hälften av eleverna i samma enkät att de inte är med och påverkar på vilket sätt de ska arbeta med olika skoluppgifter på lektionerna.

Motivering till föreläggande vid vite som ingripande

Skolinspektionen får enligt 26 kap. 10 § skollagen förelägga en huvudman som enligt denna lag står under dess tillsyn att fullgöra sina skyldigheter, om verksamheten inte uppfyller de krav som följer av de föreskrifter som gäller för verksamheten eller, i fråga om enskild huvudman, de villkor som gäller för godkännandet. Ett beslut om föreläggande gäller omedelbart. Ett föreläggande ska ange de åtgärder som tillsynsmyndigheten anser nödvändiga för att avhjälpa de påtalade bristerna.

Ett föreläggande får enligt 26 kap. 27 § skollagen förenas med vite. Enligt andra stycket samma lagrum ska Skolinspektionen förena ett föreläggande med vite om föreläggandet avser en eller flera brister som allvarligt försvårar förutsättningarna för eleverna att nå målen för utbildningen, om det inte av särskilda skäl är obehövligt.

Då verksamheten vid Thoren Innovation School Stockholm vid Thoren Innovation School AB inte uppfyller de krav som följer av de föreskrifter som gäller för verksamheten, finns skäl att förelägga Thoren Innovation School AB att fullgöra sina skyldigheter och vidta åtgärder för att avhjälpa bristerna.

Tillsynen visar att inte alla skolans lärare ger aktivt lärarstöd till alla elever och att eleverna inte ges reellt inflytande över undervisningen. Mot bakgrund av att bristen avseende aktivt lärarstöd är återkommande, eftersom Skolinspektionen vid tillsyn år 2015 konstaterade brist inom aktivt lärarstöd, och att inga åtgärder har vidtagits trots att bristen är känd, finner Skolinspektionen att det finns skäl att förena föreläggandet med vite.

Trygghet, studiero och åtgärder mot kränkande behandling

Skolinspektionen bedömer att utbildningen inte är utformad så att eleverna tillförsäkras en skolmiljö som präglas av studiero. Tillsynen visar att det inte råder studiero under alla lektioner och att rektorn, trots kännedom om att vissa lärare inte förmår att upprätthålla studiero i klassrummet, inte har vidtagit tillräckliga åtgärder för att säkerställa att det råder studiero på samtliga lektioner.

Enligt 5 kap. 3 § skollagen ska utbildningen utformas på ett sådant sätt att alla elever tillförsäkras en skolmiljö som präglas av trygghet och studiero.

Av intervjuer framgår att det inte råder studiero på samtliga lektioner. Elever, från skolans alla program och årskurser, uppger i intervju att det inte råder studiero på hälften av lärarnas lektioner och att studieron på skolan var dålig även föregående termin våren 2017. Samtliga elever uppger att de varken kan koncentrera sig eller lära sig något på dessa lärares lektioner på grund av bristande studiero. Elever uppger att de inte hör vad läraren säger eftersom andra elever skriker, spelar på mobilen eller på annat sätt stör undervisningen. Elever uppger vidare att lärarna släpper dem tidigare från lektionerna för att studieron är så dålig och för att lärarna inte orkar med eleverna. Andra elever uppger att studieron måste bättre och att det är kaos på vissa lektioner. Elever säger att de lärare som har en planering och tydliga instruktioner har god studiero under sina lektioner. Lärare uppger i intervju att det inte råder studiero på skolan även om studieron blivit bättre sedan föregående termin. Vidare uppger lärare att skolan inte har gjort några insatser för att förbättra studieron utöver att ta fram trivselregler som finns uppsatta i skolans klassrum. Flera lärare uppger att varken rektor eller lärare har jobbat med undervisningens struktur och upplägg som ett led i att förbättra studieron på skolan. I intervju uppger rektorn att studieron varierar mellan olika lärare och att skolan har vissa lärare som har dålig studiero i klassrummet. På frågan om vad rektorn gjort för att stötta de lärare som har dålig studiero på sina lektioner svarar rektorn att han pratat med lärarna enskilt om vikten av att följa skolans ordningsregler. Rektor säger att trots att han pratat med berörda lärare fortsätter

studieron att vara dålig på deras lektioner. Studieron har enligt rektorn blivit bättre i jämförelse med föregående termin. Vidare uppger rektorn att det är viktigt att eleverna förstår att de har ansvar för sin egen studiero.

Hälften av de elever i år 2 som hösten 2016 besvarade Skolinspektionens elevenkät uppger att deras lärare ser till att det är studiero på lektionerna. Vidare uppger hälften av eleverna i samma enkät att andra elever stör ordningen under lektionerna. Sex av tio lärare uppger i Skolinspektionens enkät till pedagogisk personal hösten 2016 att deras elever har studiero på lektionerna.

Motivering till föreläggande vid vite som ingripande

Skolinspektionen får enligt 26 kap. 10 § skollagen förelägga en huvudman som enligt denna lag står under dess tillsyn att fullgöra sina skyldigheter, om verksamheten inte uppfyller de krav som följer av de föreskrifter som gäller för verksamheten eller, i fråga om enskild huvudman, de villkor som gäller för godkännandet. Ett beslut om föreläggande gäller omedelbart. Ett föreläggande ska ange de åtgärder som tillsynsmyndigheten anser nödvändiga för att avhjälpa de påtalade bristerna.

Ett föreläggande får enligt 26 kap. 27 § skollagen förenas med vite. Enligt andra stycket samma lagrum ska Skolinspektionen förena ett föreläggande med vite om föreläggandet avser en eller flera brister som allvarligt försvårar förutsättningarna för eleverna att nå målen för utbildningen, om det inte av särskilda skäl är obehövligt.

Då verksamheten vid Thoren Innovation School Stockholm vid Thoren Innovation School AB inte uppfyller de krav som följer av de föreskrifter som gäller för verksamheten, finns skäl att förelägga Thoren Innovation School AB att fullgöra sina skyldigheter och vidta åtgärder för att avhjälpa bristerna.

Tillsynen visar att skolans elever inte tillförsäkras en skolmiljö som präglas av studiero. Bristen försvårar berörda elevers förutsättningar att nå målen för utbildningen. Skolinspektionens utredning visar att bristen gällande studiero har förelegat under längre tid. Mot bakgrund härav bedömer Skolinspektionen att bristen är allvarlig och att föreläggandet därmed ska förenas med vite.

Förutsättningar för lärande och trygghet

Skolinspektionen bedömer att det på Thoren Innovation School Stockholm finns brister i användningen av skolbiblioteket. Tillsynen visar att skolbiblioteket inte används, varken av elever eller lärare, för att stödja elevernas utveckling och lärande.

Av skollagen 2 kap. 36 § framgår att eleverna i gymnasieskolan ska ha tillgång till skolbibliotek. Av förarbetena till skollagen (prop. 2009/10:165 s. 284) framgår att med skolbibliotek avses en gemensam och ordnad resurs av medier och information som ställs till elevernas och lärarnas förfogande och som ingår i skolans pedagogiska verksamhet med uppgift att stödja elevernas lärande.

Av intervjuer framgår att skolans bibliotek inte används. I intervju säger elever att de inte har använt skolbiblioteket under sina tre år på skolan. Samtliga intervjuade elever uppger att skolans bibliotek inte används alls i undervisningen och att lärarna inte

heller tar eleverna till något annat bibliotek. Vidare uppger samtliga intervjuade lärare och rektorn på skolan att skolans bibliotek inte används.

Motivering till föreläggande vid vite som ingripande

Skolinspektionen får enligt 26 kap. 10 § skollagen förelägga en huvudman som enligt denna lag står under dess tillsyn att fullgöra sina skyldigheter, om verksamheten inte uppfyller de krav som följer av de föreskrifter som gäller för verksamheten eller, i fråga om enskild huvudman, de villkor som gäller för godkännandet. Ett beslut om föreläggande gäller omedelbart. Ett föreläggande ska ange de åtgärder som tillsynsmyndigheten anser nödvändiga för att avhjälpa de påtalade bristerna.

Ett föreläggande får enligt 26 kap. 27 § skollagen förenas med vite. Enligt andra stycket samma lagrum ska Skolinspektionen förena ett föreläggande med vite om föreläggandet avser en eller flera brister som allvarligt försvårar förutsättningarna för eleverna att nå målen för utbildningen, om det inte av särskilda skäl är obehövligt.

Då verksamheten vid Thoren Innovation School Stockholm vid Thoren Innovation School AB inte uppfyller de krav som följer av de föreskrifter som gäller för verksamheten, finns skäl att förelägga Thoren Innovation School AB att fullgöra sina skyldigheter och vidta åtgärder för att avhjälpa bristerna.

Tillsynen visar att skolbiblioteket inte används för att stödja elevernas utveckling och lärande. Mot bakgrund av att bristen är återkommande, eftersom Skolinspektionen vid tillsyn år 2015 konstaterade att skolbiblioteket inte användes, finner Skolinspektionen att det finns skäl att förena föreläggandet med vite.

Ytterligare brist

Skolinspektionen bedömer att skolans elever inte får den garanterade undervisningstid som de har rätt till enligt författningarna. Tillsynen visar att den av huvudmannen beslutade timplanen för el- och energiprogrammet anger exakt det antal undervisningstimmar som skollagen kräver medan antalet undervisningstimmar enligt de av huvudmannen beslutade timplanerna för teknikprogrammet och naturvetenskapsprogrammet är färre än vad som krävs enligt skollagen eftersom de så kallade ämnesövergripande timmarna, som utgör 100 timmar av det totala antalet timmar i samtliga timplaner, inte är undervisningstid. Vidare visar tillsynen att antalet schemalagda undervisningstimmar är desamma som antalet undervisningstimmar enligt timplanerna. Därav följer att det inte finns några tidsmarginaler i schemat eftersom antalet garanterade undervisningstimmar i de av huvudmannen beslutade timplanerna, är desamma eller mindre, än vad skollagen kräver. Tillsynen visar vidare att den faktiskt genomförda undervisningstiden på samtliga program blir långt mindre än vad som anges i programmens timplan eftersom en inte obetydlig del av den schemalagda undervisningstiden försvinner när eleverna genomför nationella ämnesprov, när eleverna ges rast under lektionstid, när lektioner ställs in på grund av lärares frånvaro, när elever släpps tidigare från lektioner samt när undervisningstid försvinner på grund av bristande studiero.

I skollagen 16 kap. 18 § regleras att elever på yrkesprogrammen har rätt till minst 2 430 undervisningstimmar om 60 minuter och elever på högskoleförberedande program har rätt till minst 2 180 undervisningstimmar om 60 minuter (garanterad undervisningstid). Enligt skollagen 1 kap. 3 § definieras undervisning som sådana målstyrda processer som under ledning av lärare syftar till utveckling och lärande genom inhämtande och utvecklande av kunskaper och värden. Utbildning definieras i skollagen som den verksamhet inom vilken undervisning sker utifrån bestämda mål.

Av förarbetena till bestämmelsen om en garanterad undervisningstid framgår att det *utöver* den garanterade undervisningstiden ska avsättas tid för prov, studiebesök m.m. (se prop. 1990/91:85, s.94 ff). Att nationella ämnesprov ligger utanför den garanterade undervisningstiden stöds således av förarbetsuttalanden.

Dokumentstudie av de av huvudmannen beslutade timplanerna

I den av huvudmannen redovisade och beslutade timplanen för el- och energiprogrammet för elever med startår 2016 framkommer att summan undervisningstimmar är 2530 jämfört med det lagstadgade antalet undervisningstimmar på 2430. Antalet undervisningstimmar enligt de av huvudmannen beslutade timplanerna för elever med startår 2016 är 2 219,9 för teknikprogrammet och 2225 för naturvetenskapsprogrammet jämfört med det lagstadgade antalet undervisningstimmar på 2180. I den totala tiden i de av huvudmannen beslutade timplanerna för samtliga program ingår 100 så kallade ämnesövergripande timmar.

Ämnesövergripande timmar som inte är undervisningstid

Av intervjuer framkommer att så kallade ämnesövergripande timmar inte är undervisningstid. Av de timplaner som Skolinspektionen tagit del av framkommer att 100 undervisningstimmar med så kallade ämnesövergripande timmar finns inlagt för samtliga program. De ämnesövergripande timmarna finns inte schemalagda i de klasscheman som Skolinspektionen har fått ta del av inför tillsynen. I intervju uppger schemaläggare att de ämnesövergripande timmarna inte är schemalagda utan inkluderas i kurserna. Samtliga intervjuade elever och lärare säger att de inte vet vad de ämnesövergripande timmarna är. Rektorn uppger i intervju att de ämnesövergripande timmarna kan innehålla uppstartsveckor då ordinarie schemalagd undervisningstid försvinner. Rektorn uppger att de ämnesövergripande timmarna inte innebär att eleverna får mer undervisningstid utan att ett innehåll ersätts med ett annat i schemat. Rektorn säger att han inte vet varför de ämnesövergripande timmarna inte är utlagda i schemat. Vidare uppger rektorn att han inte känner till vad de ämnesövergripande timmarna innebär i övrigt utan hänvisar till huvudmannen i denna fråga då huvudmannen beslutar timplanens innehåll och fördelning. Företrädare för huvudmannen uppger i intervju att de ämnesövergripande timmarna innehåller friluftsdagar, avslutningsdagar och introduktionsveckor som pågår i två veckor. Vidare uppger huvudmannens företrädare att introduktionsveckorna är en uppstart till gymnasiet och innehåller aktiviteter när eleverna lär känna varandra. Företrädare för huvudmannen säger i intervju att de ämnesövergripande timmarna inte alltid är undervisningstid.

Antalet schemalagda undervisningstimmar är desamma som antalet undervisningstimmar enligt timplanerna

Av intervjuer framgår att antalet schemalagda undervisningstimmar är desamma som antalet undervisningstimmar enligt timplanerna. I intervju uppger rektorn och schemaläggaren att antalet undervisningstimmar som schemaläggs är samma som anges i de av huvudmannen beslutade timplanerna.

Nationella ämnesprov genomförs inom elevernas garanterade undervisningstid

Av intervjuer med schemaläggare, lärare, elever och rektorn framkommer att nationella ämnesprov genomförs inom ramen för elevernas garanterade undervisningstid. I intervjuer uppger elever, lärare och rektorn att de nationella ämnesproven genomförs på lektionstid. Huvudmannen uppger i intervju att de nationella ämnesproven inte ska ingå i den garanterade undervisningstiden.

Lektionspass innehåller raster som tas från elevernas garanterade undervisningstid

Av intervjuer framgår att undervisningstid försvinner på grund av raster. Elever och lärare uppger i intervju att de flesta lektionerna innehåller en rast på tio minuter även om det inte ligger en rast i schemat. Rasterna tas från undervisningstiden enligt både lärare och elever. Lärare säger i intervju att eleverna inte får kompensation för den undervisningstid som försvinner på grund av raster. I intervju uppger rektorn att långa lektionspass innehåller raster som inte är schemalagda. Vidare uppger rektorn att rasterna ingår i undervisningstimmarna som finns i timplanen.

Undervisningstid försvinner när lärare är frånvarande

Av intervjuer med elever framgår att när lärare är frånvarande får eleverna inte alltid undervisning. Elever uppger i intervju att när ordinarie lärare är borta kommer det oftast en annan lärare på skolan som öppnar dörren och tar närvaro. Efter att läraren har tagit närvaro får eleverna jobba med skoluppgifter hemma eller i skolan på egen hand. Elever uppger vidare att det händer att eleverna får ta närvaro på varandra och att det händer att lektioner helt ställs in när lärare är borta. Elever uppger i intervju att det händer varannan vecka att lektioner ställs in och att de inte får kompensation i efterhand för de lektioner som ställs in. Lärare säger i intervju att de täcker upp för varandra när kollegor är borta. En lärare har då två klasser samtidigt. Lärare uppger att de då går till klassen, tar närvaro och delar ut uppgifter till eleverna. En lärare uppger att lektionerna ställs in när hen är borta och att läraren sen i efterhand lägger in extra lektioner för att kompensera. Rektor uppger i intervju att det är ämnesberoende om det är att anse som undervisningstid eller inte när en annan lärare öppnar klassrummet, kontrollerar närvaro och delar ut uppgifter.

Undervisningstid försvinner när elever släpps tidigare från lektioner

Av intervjuer framgår att alla elever inte får ta del av hela den planerade undervisningstiden eftersom de elever som är klara med uppgifterna släpps tidigare från lektioner. Elever säger att det händer nästan varje dag att de får sluta lektioner tidigare. Elever uppger att lärare brukar släppa dem en halvtimme innan om de anser

att eleverna kan göra uppgifterna själva hemifrån. Elever uppger i intervju att de berättat för rektorn att de får sluta tidigare från lektioner. Flera lärare säger i intervju att lektioner ofta avslutas tidigare och ger exempel på flera olika kurser som det sker i både föregående och innevarande termin. Lärare uppger att det blir ett naturligt avslut när eleverna jobbat färdigt, då avslutas lektionen tidigare. Flera lärare uppger att en av anledningarna till att elever får sluta tidigare än planerat är att eleverna läser i blockscheman (långa lektionspass på flera timmar vid ett tillfälle i veckan). Lärare uppger att cirka 20 procent av undervisningstiden faller bort för eleverna på grund av blockschemat. Lärare uppger att eleverna inte kompenseras för den tid som faller bort på grund av att eleverna får sluta tidigare. Flera lärare och elever uppger att elevgrupperna är för stora med 40 elever samtidigt. Lärarna uppger att det inte fungerar att ha så många elever samtidigt och att de elever som är klara därför får sluta i förväg så att lärarna kan hjälpa elever som behöver det. Rektor uppger i intervju att det var problem under föregående termin när lärare släppte elever tidigare.

Undervisningstid försvinner på grund av bristande studiero

Av intervjuer framgår att undervisningstid försvinner på grund av bristande studiero. I intervju uppger elever att mycket lektionstid går åt till att hålla ordning eftersom grupperna är stora, ibland upp till över 40 elever. Enligt eleverna händer det ofta att läraren får ägna lektionen åt att hålla ordning istället för att undervisa. Elever uppger att det försvinner mellan 5-10 minuters undervisningstid vid varje lektion på grund av stök. Vidare uppger elever att det försvinner undervisningstid varje dag när lärare släpper eleverna tidigare eftersom lärarna inte orkar med de stökiga eleverna. Eleverna uppger i intervju att det förekom oftare att lärare släppte hem eleverna på grund av stök föregående termin men att det fortfarande sker innevarande termin. Lärare som intervjuas uppger att det händer att lektionstid går åt till att hålla ordning istället för att ha undervisning. En lärare säger att cirka 30 procent av kursens lektionstid har gått åt till att hålla ordning istället för till undervisning. Vidare uppger flera lärare att elevgruppernas storlek är stora på upp till 40 elever både föregående och innevarande termin vilket bland annat leder till försämrad studiero. Rektorn säger i intervju att studieron har blivit bättre i jämförelse med föregående termin och att det är viktigt att eleverna förstår att de har ansvar för sin egen studiero. Rektorn uppger vidare att det under höstterminen 2017 finns en kurs i engelska 7 som har 43 inskrivna elever. I övrigt är det som mest 33-34 elever i undervisningsgrupperna, uppger rektorn.

Motivering till föreläggande vid vite som ingripande

Skolinspektionen får enligt 26 kap. 10 § skollagen förelägga en huvudman som enligt denna lag står under dess tillsyn att fullgöra sina skyldigheter, om verksamheten inte uppfyller de krav som följer av de föreskrifter som gäller för verksamheten eller, i fråga om enskild huvudman, de villkor som gäller för godkännandet. Ett beslut om föreläggande gäller omedelbart. Ett föreläggande ska ange de åtgärder som tillsynsmyndigheten anser nödvändiga för att avhjälpa de påtalade bristerna.

Ett föreläggande får enligt 26 kap. 27 § skollagen förenas med vite. Enligt andra stycket samma lagrum ska Skolinspektionen förena ett föreläggande med vite om

föreläggandet avser en eller flera brister som allvarligt försvårar förutsättningarna för eleverna att nå målen för utbildningen, om det inte av särskilda skäl är obehövligt.

Då verksamheten vid Thoren Innovation School Stockholm vid Thoren Innovation School AB inte uppfyller de krav som följer av de föreskrifter som gäller för verksamheten, finns skäl att förelägga Thoren Innovation School AB att fullgöra sina skyldigheter och vidta åtgärder för att avhjälpa bristen.

Tillsynen visar att skolans elever inte får den garanterade undervisningstid som de har rätt till enligt författningarna. Bristen försvårar berörda elevers förutsättningar att nå målen för utbildningen. Skolinspektionens utredning visar att bristen att gällande garanterad undervisningstid har förelegat under längre tid bland annat eftersom de aktuella timplanerna beslutades för elever med startår 2016. Mot bakgrund härav bedömer Skolinspektionen att bristerna är allvarliga och att föreläggandet därmed ska förenas med vite.

Områden där Skolinspektionen inte har funnit brister

Extra anpassningar och särskilt stöd

Det har vid tillsynen inte framkommit annat än att Thoren Innovation School AB uppfyller författningarnas krav inom extra anpassningar och särskilt stöd.

Bedömning och betygssättning

Det har vid tillsynen inte framkommit annat än att Thoren Innovation School AB uppfyller författningarnas krav inom bedömning och betygssättning.

Styrning och utveckling av verksamheten

Det har vid tillsynen inte framkommit annat än att Thoren Innovation School AB uppfyller författningarnas krav inom styrning och utveckling av verksamheten.

På Skolinspektionens vägnar

Björn Persson
Avdelningschef

Linda Lantz
Föredragande/Utredare

Hur man överklagar, se bilaga 2

Allmänt om tillsynen:

Mer om Skolinspektionens tillsyn hittar du på www.skolinspektionen.se

Bilagor

Bilaga 1: Fakta om Thoren Innovation School Stockholm

Bilaga 2: Överklagandehänvisning

Fakta om Thoren Innovation School Stockholm

Skolinspektionen har genomfört tillsyn av Thoren Innovation School AB under hösten 2017. Thoren Innovation School Stockholm besöktes av Skolinspektionen den 27-28 september och den 7-8 november 2017.

Thoren Innovation School Stockholm är en gymnasieskola som drivs av den enskilda huvudmannen Thoren Innovation School AB. Skolenheten har enligt rektors redogörelse totalt 298 elever och anordnar utbildning i yrkesprogram och högskoleförberedande program. Vid tillsynen finns 47 elever på el- och energiprogrammet, 64 elever på naturvetenskapsprogrammet och 187 elever på teknikprogrammet. Enligt Skolverkets statistik är antalet elever per heltidstjänstgörande lärare 12,9 läsåret 2015/2016. Andelen lärare med pedagogisk högskolexamen 88,7 enligt samma källa.

Måluppfyllelse

Skolverkets statistik visar att läsåret 2015/2016 var andelen avgångselever som erhöll en gymnasieexamen inom tre år 51,6 procent på skolenheten. Samma år var andelen avgångselever på skolenheten med gymnasieexamen totalt 68,1 procent (75,0 för elever med svensk bakgrund och 54,2 för elever med utländsk bakgrund). Sett över en treårsperiod har andelen avgångselever som får en gymnasieexamen varit relativt konstant. År 2016 var den genomsnittliga betygspoängen för elever på skolans samtliga nationella program 12,7 (12,3 för kvinnor och 12,7 för män) vilket är ett något lägre resultat än tidigare år. Det framgår av statistiken att den genomsnittliga betygspoängen år 2014-2016 för elever med utländsk bakgrund är lägre under en treårsperiod jämfört med elever med svensk bakgrund.

Överklagandehänvisning

Skolinspektionens beslut om återkallelse får överklagas hos allmän förvaltningsdomstol. Överklagandet ställs till Förvaltningsrätten i Stockholm, men ska skickas eller lämnas till Skolinspektionen, Box 156, 221 00 Lund.

Överklagandet ska ha inkommit till Skolinspektionen inom tre veckor från den dag då klaganden fick del av beslutet. Om klaganden är en part som företräder det allmänna ska överklagandet dock ha inkommit inom tre veckor från den dag då beslutet meddelades.

I skrivelsen ska anges vilket beslut som överklagas och vilken ändring som önskas. De skäl som finns för ändring bör också anges. Skrivelsen ska vara undertecknad av klaganden eller dennes ombud.